

Regionkontor øst

Deres ref:

Vår ref:
201304803-15

Dato:
14.05.2013

VEDR. ALKOLÅS SOM ALTERNATIV TIL TAP AV FØRERRETTE - HØRINGSSVAR FRA HEDMARK OG OPPLAND FRIMSORGSKONTOR

Vi i Kriminalomsorgen Hedmark og Oppland fromsorgskontor stiller oss i all hovedsak positive til at alkoholås som alternativ til tap av førerrett skal tas inn som en del av program mot ruspåvirket kjøring.

Vi har lest igjennom høringsrapporten, og ønsker i den forbindelse å gi noen innspill:

- **Personundersøkelse.** Vi antar at en personundersøkelse som krever en obligatorisk legeundersøkelse vil ta en del lengre tid å ferdigstille enn en ordinær personundersøkelse. Vi vil her måtte avvente den siktedes legebesøk og påfølgende rapport. Skal disse pasientene prioriteres av legen? Hvem skal bestille legetimen? Er det den siktede selv, eller er det frimsorgen som skal gjøre det? Og hvem er det som dekker utgiftene til denne legetimen med påfølgende rapport? Videre lurer vi på om det finnes et skriv hvor den enkelte lege er informert om hva som skal undersøkes hos den siktede og hva som skal rapporteres tilbake til frimsorgen?
- **Oppfølging av frimsorgen etter endt gjennomføringstid for program mot ruspåvirket kjøring.** Det foreslås i rapporten at frimsorgen skal følge opp de som er innvilget alkoholås i hele perioden med alkoholås. Dette innebærer at frimsorgen skal følge opp domfelte også etter at deres gjennomføringstid med program mot ruspåvirket kjøring er avsluttet. Vi har flere domfelte som gjennomfører program mot ruspåvirket kjøring som har mistet førerkortet for 5 år, og enkelte "for alltid". Forslaget innebærer at de som har alkoholås skal møte til samtaler hos frimsorgen hver 6.måned for samtale. Dette har vi vanskelig for å se hensikten og meningen med. En samtale hver 6.måned er svært sjelden, og vi antar at samtalene derfor vil gi svært liten effekt for den enkelte. Vi ser ikke at frimsorgens kompetanse er nødvendig eller vil komme til sin rett med så sjeldne oppmøter. Vi foreslår derfor at det er naturlig at det er den enkeltes fastlege som står for kontakten/samtalene med den enkelte etter at program mot ruspåvirket kjøring er fullført. Et spørsmål er også hva om den enkelte gir uttrykk for tettere oppfølging og samtaler når de møter? Hvor skal de henvises da? Dersom dette blir innført lurer vi også på hvilket

Kriminalomsorgen region øst

Postadresse:
Dokumentsenter,
Postboks 694
4305 Sandnes

Besøkadresse:
Falsensgt.12
2317 Hamar

Telefon: 62 02 25 00
Telefaks: 62 52 67 43
Org.nr: 973874942

Saksbehandler:
Mina Elton

regelverk/lovverk som skal gjelde etter at de 10 månedene av programmet er fullført? Hva er kosekvensene dersom den domfelte ikke følger opp avtalene med friomsorgen som avtalt? Hvem skal friomsorgen rapportere til ved brudd? Hva er et brudd? Hvilke bruddreaksjoner finnes? Hvor skal saken sendes ved brudd?

- **Vi foreslår at alkohol som alternativ til tap av førerrett innføres som et prosjekt i enkelte fylker først.** På den måten vil man få mulighet til å prøve det ut, for å se hva som er programmets styrker og svakheter. Man vil også ha mulighet til å gjøre nødvendige endringer underveis.

Jon Alver
friomsorgsleder

Mina Elton
saksbehandler

Kriminalomsorgen region øst

Deres ref:

Vår ref:
201304803-13

Dato:
14.05.2013

HØRINGSUTTALELSE FRA AKERSHUS FRIOMSORGSKONTOR - RAPPORT OM ALKOLÅS SOM ALTERNATIV TIL TAP AV FØRERRETT

Akershus friomsorgskontor er positiv til intensjonen i rapporten, og støtter i utgangspunktet forslaget om innføring av alkolås.

Det bes spesielt om høringsinstansenes syn på følgende spørsmål:

1) Administrasjon og saksgang

Akershus friomsorgskontor støtter arbeidsgruppens forslag om at politiet administrerer ordningen. Det vurderes som hensiktsmessig at en etat har et overordnet ansvar i disse sakene, og at politiet har dette da de allerede har myndigheten til å frata førerretten. Ved at politiet har et overordnet ansvar i disse sakene, vil dette også kunne føre til at disse sakene går raskere gjennom rettssystemet. Det forutsettes imidlertid at politiet har et tett samarbeid mellom kriminalomsorgen og Statens Vegvesen. Her er det allerede mye godt samarbeid, så det bør være mulig å videreføre dette. Dersom politiet av ulike grunner ikke ser seg i stand til å ta dette, bør kriminalomsorgen subsidiært kunne påta seg oppgaven. Det vil i så fall kreve tilføring av ressurser.

2) Avgrensning av målgruppen

Det foreslås at målgruppa kun er de som blir idømt program mot ruspåvirket kjøring. Akershus friomsorgskontor ser noen betenkeligheter rundt dette. Program mot ruspåvirket kjøring idømmes de som har kjørt med høypromille eller dømt gjentatte ganger. Dette betyr i praksis at en som blir tatt og førstegangsdømt med "bare" 1 i promille neppe vil være i målgruppa til program mot ruspåvirket kjøring og således heller ikke få muligheten til alkolås, mens en som drikker så mye at man har 1,5 i promille, vil være i målgruppa, og dermed fortsette å få kjøre bil med alkolås. Det vurderes at det derfor vil kunne oppfattes urettferdig at jo mer man drikker og jo oftere man er tatt for promillekjøring, jo større er sjansen for at man vil kunne fortsette å kjøre bil.

Med tanke på at det for mange promillekjørere vil være attraktivt å kunne fortsette å kjøre bil med alkolås, vil man også kunne risikere at motivasjonen til å få program mot ruspåvirket

Kriminalomsorgen region øst

Postadresse:
Dokumentsender,
Postboks 694
4305 Sandnes

Besøksadresse:
Brøtergata 1
2000 Lillestrøm

Telefon: 67 21 14 00
Telefaks: 63 89 98 04
Org.nr: 974886537

Saksbehandler:
elimyhrv
E-post: postmottak-
9210@kriminalomsorg.no

kjøring vil være en annen enn det som opprinnelig er meningen. Slik det er i dag er målgruppa de som er motivert til å jobbe med endring opp i mot et problematisk forhold til alkohol og rus generelt eller opp imot bilkjøring. Det antas at motivasjonen for mange nå vil bli å få fortsette å kjøre bil med alkohol. Dette kan blant annet føre til at man lyver på seg større problem og motivasjon enn det man rent faktisk har. Selv om friomsorgens medarbeiderne har god erfaring i å vurdere de siktedes motivasjon, vil dette kunne bli en ny og vanskelig utfordring.

Akershus friomsorgskontor ser arbeidsgruppas argument om at trafikksikkerheten er det avgjørende kriterium, men vil likevel påpeke at vi finner det urimelig at det, satt på spissen, skal "lønne seg" å kjøre med høypromille eller gjentatte ganger kjøre bil i påvirket tilstand.

Øvrige kommentarer er knyttet til konkrete punkter:

4.3.

Når det gjelder rask behandling i rettssystemet, er dessverre erfaringen at det ofte tar flere måneder fra pågripelsen for promillekjøringen er skjedd til anmodningen om personundersøkelse kommer fra politiet. Selv om de fleste promillekjøringene som ender med program mot rus-påvirket kjøring går som tilståelsessaker, tar det likevel ofte noe tid etter at personundersøkelsen er ferdig til dommen avsies. Det er derfor ikke uvanlig at ett år av tapstiden av førerretten har gått innen programmet iverksettes.

Rask behandling av disse sakene er derfor viktig, og det vil også være påkrevet at friomsorgen tilføres økte ressurser til å gjennomføre personundersøkelser raskere enn det som ofte er vanlig i dag, da det vil kunne være stort press fra siktede siden siktede sannsynligvis ønsker å få en dom, og dermed også mulighet til å få alkohol, så raskt som mulig.

5.5.

Til dette punktet påpekes at det ikke alltid rekvireres personundersøkelse, til tross for at det står i forskriften til program mot ruspåvirket kjøring at det alltid skal det. Med dette forslaget vil det være helt nødvendig at dette følges.

6.4.2.

Akershus friomsorgskontor støtter forslaget om at reglene rundt brudd endres, slik at de blir mer like samfunnsstraffreglene. Det vurderes også at det ved å endre disse reglene vil bli mer likebehandling på tvers av regionene. Endring av bruddreglene bør derfor være en forutsetning for at alkohol kan innføres som en del av program mot ruspåvirket kjøring.

Med hilsen

Johnny Bjørkli
friomsorgsleder

Eli Myhrvold
fagansvarlig

Regionkontor øst Sikke Folgerø

Deres ref:

Vår ref:
2013/04803-14/008

Dato:
08.05.2013

HØRING UT - ALKOLÅS SOM ALTERNATIV TIL TAP AV FØRERRETEN (REGION ØST)

Østfold friomsorgskontor antar at den enkelte borger oppfatter inndragelsen av førerkortet og bort fall av retten til å kjøre bil en tidsbestemt periode som en riktig reaksjon for ruspåvirket kjøring. Et paradigmeskifte, dvs. endring av vilkår for straffegjennomføring for en gruppe domfelte som er dømt for alkoholpåvirket kjøring, må ha en dokumentert forebyggende effekt og oppleves som et godt trafiksikkerhetsmessig tiltak i befolkningen.

Østfold friomsorgskontor har ut fra dette den betenkeligheten at det allmennpreventive hensyn og allmennhetens rettoppfatning kan svekkes. I dette perspektivet synes det uheldig at alkoholås blir en mulighet fra dag en i straffegjennomføringen. Ut fra dette anbefaler vi at alkoholås innvilges når deler av perioden for kjøreforbud er gjennomført, etter gjennomført program mot ruspåvirket og etter at lege har funnet domfelte tilstrekkelig egnet til å bli innvilget kjøre- tillatelse med alkoholås. I denne sammenheng anses det ikke hensiktsmessig med oppfølgingssamtaler fra kriminalomsorgen for resten av perioden med alkoholås, men snes tilstrekkelig med oppfølging og vurdering av lege.

Imidlertid kan vi også se at alkoholås under hele inndragningstiden kan gi den fordel at flere samtykker til gjennomføring av program mot ruspåvirket kjøring, som etter vår erfaring har en effekt når det gjelder trafiksikkerhet.

Østfold friomsorgskontor tilslutter seg arbeidsgruppens anbefalinger om at politiet administrerer ordningen med alkoholås, og at øvrige impliserte instanser rapporterer til politiet. Kriminalomsorgen administrerer program mot ruspåvirket kjøring som vanlig, men melder evt. brudd på vilkår direkte til politiet, ikke til regionalt nivå i kriminalomsorgen som nå.

Vi tilslutter oss anbefalingen om at målgruppen avgrenses til de som pr. i dag er i målgruppen for program mot ruspåvirket kjøring, dvs. de som ellers ville bli idømt fengselsstraff.

Fridhild Andersen
frimsorgsleder

Hans o. Haaland
seniorrådgiver

Helge Råberg,
førstekonsulent

May-Lena Paulsen
førstekonsulent

Kriminalomsorgen
Oslo friomsorgskontor

Regionkontor øst Sikke Folgerø

Deres ref:

Vår ref:
201304803-6

Dato:
15.05.13

HØRINGSUTTALELSE FRA OSLO FRIOMSORGSKONTOR - ALKOLÅS SOM ALTERNATIV TIL TAP AV FØRERRETTE (REGION ØST)

Det vises til oversendelse av rapport fra justisdepartementet om ovennvente.

Oslo friomsorgskontor er i utgangspunktet positiv til intensjonen i forslaget, men ser at dette kan bli en ordning som er vanskelig å administrere da det er mange instanser som er involvert.

Av den grunn er det helt nødvendig at det er en etat som har det overordnede administrative ansvaret for ordningen, og det støttes at dette legges til politiet.

For at praktiseringen skal bli like god som intensjonen, krever det et strukturert og planlagt samarbeid mellom de ulike etatene. Oslo friomsorgskontor har dessverre erfaring for at samarbeidet mellom politi og friomsorg ikke alltid fungerer like godt i straffegjennomføringen, til tross for at det er intensjon om noe annet. Oslo friomsorgskontor mener at det bør etableres et samarbeidsforum der de ulike instansene er lovpålagt å delta.

Et annet moment som det er viktig å være oppmerksom på er at det i Oslo tar lang tid fra en blir tatt for kjøring i ruspåvirket kjøring og til dommen er iverksatt. Oslo friomsorgskontor har gjort en kartlegging av iverksatte saker på program mot ruspåvirket kjøring i 2012 som viser at det i snitt går 524 dager fra personen blir tatt til dommen er iverksatt ved friomsorgen, lengst tid var 1035 og kortest var 166 dager. Det kan tenkes at ordningen vil medføre press på at saken skal kunne gå raskere gjennom rettssystemet og dermed kreve mer effektiv utførelse av personundersøkelser. Dette i tillegg til at arbeidet med personundersøkelsen vil bli mer krevende, både fordi det skal innhentes en legeundersøkelse, men og fordi kravene til friomsorgens evne til "å skille klinten fra hveten" hva gjelder avdekking av den egentlige motivasjon for programmet blir større. Det antas at det å få adgang til å beholde førerretten vil være det vesentligste for siktede/domfelte.

Kriminalomsorgen region øst

Postadresse:
Dokumentsenteret,
Postboks 694
4305 Sandnes

Besøksadresse:
Mariboestgt 13
sideinngang 5 etg
Oslo

Telefon: 22 86 77 00
Telefaks: 22 86 77 01
Org.nr: 973883631

Saksbehandler:
Liv-Torill Hansen

Målgruppen er i følge forslaget de som kan idømmes program mot ruspåvirket kjøring, og Oslo friomsorgskontor er enig i at program mot ruspåvirket kjøring må være en del av ordningen. Det å ha en betinget førerrett antas å være et "gode" når det gale først har skjedd, og vil kunne oppfattes som en belønning. Det er grunn til å stille spørsmål om hvorfor bare de som drikker mest skal få denne belønningen, og det bør derfor være god dokumentasjon eller sannsynlighet for at nettopp dette skal bidra til bedre trafikksikkerhet.

Reidar Espedal
Friomsorgsleder

Liv-Torill Hansen
Ass.friomsorgsleder